

Innledningsvis vil jeg si at mine merknader og innsigelser generelt ligger i historien til Extra Leker. Extra lekers lange kamp for å beholde sin handelsbedrift på Forus et speilbilde av hvordan litt av handelsnæringen på Forus har det. Bedriften vil stå igjen som et eksempel på Forus hvor en lokal grunderbedrift må legge ned, og hvor utenlandske kjeder har blitt tatt imot med åpne armer og handel har blitt lagt til rette.

Noen utklipp fra IKDP:

IKDP- "Regionen har behov for en større variasjon i næringslivet for å redusere den sterke avhengigheten av petroleumssektoren."

IKDP- "På Forus legger kommunene til rette for å ivareta hele verdikjeder hos næringslivet."

IKDP- "Forus skal sikre nok areal til alle typer næringer, deriblant industriformål."

Jeg registrerer at Regionen ser behov for en større variasjon i næringslivet for å redusere den sterke avhengigheten av petroleumssektoren. Samt ivareta alle næringer og hele verdikjeder hos næringslivet.

"Alle" nærings typer:

1. kombinasjonsvirksomheter industri – kontor,
2. industri
3. Kontor
4. Handel. *IKDP skal kun ta hensyn til handel i kjerneområdene som betjener virksomheter og ansatte på Forus. Regionalplanen fra 2013 skal være den rette planen for å avklare felles rammer for handel i hele regionen.*

Siden Regionalplanen fra 2013 har handelsnæringen sett store forandringer:

- Inntog av netthandel, og med hele verden som konkurrenter. Amazon kommer som en storm og kan spise opp handelsbedrifter som ikke er effektive med konkurranse dyktige priser og gode leiekontrakter.
- Subsidiert distribusjon - Posten i Norge har avtalen Verdenspostkonvensjonen via UPU (Verdenspostforeningen) som har til formål å gjøre det mulig for lavkostland og u-land å sende post til et høykostland som Norge. Frakten er faktisk så billig at Norske nettbutikker ikke engang klarer å konkurrere med

innlandsfrakten i Norge. At selger får 350,- mva. fritak og avgiftsfritt i ellers avgiftstyngede land kommer som ekstra bonus. I tillegg til at produsentene i Østen ikke trenger å ta hensyn til helse, miljø og sikkerhet gir også konkurransefortrinn iht. pris.

De raske endringene innen handel etter Regionalplanen er sterkt synlige bare ved rette blikket på Ikea som er en stor handelsbedrift i Norge. Ikea endrer sin investeringshorisont fra 10 år til 3 år, og samtidig stopper sine utbygningsplaner i Norge.

Planarbeidet startet med et initiativ fra fylkeskommunen om å ta tak i Forus områdes utfordringer med tanke på videre utvikling innenfor bærekraftige rammer. Sandnes, Stavanger og Sola kommune tok tak i problemstillingene, og besluttet å gjennomføre planarbeidet som en interkommunal kommunedelplan (IKDP).

Et av Forus områdes store utfordringer har ligget i handel med "plasskrevde varer" ulike tolkninger av dette, generell forskjellsbehandlinger, og forskjellsbehandlinger i og mellom bransjer via. bransjeglidning.

At Forus område har stor utfordringer ifbm handel, kan lett bekreftes fra byggesaksavdelingen i kommunen.

Da blir det uforstående når IKDP neglisjerer noen næringer, og utfordringene Forus står ovenfor når det gjelder handel. Regionalplanen fra 2013 gir ikke grunnlag til å gi bærekraftige rammer for utviklingen inne handel på Forus. Handelsvirksomhetenes utfordringer og uforutsigbarhet vi stå igjen like sterkt med IKDP, slik IKDP er lagt frem pr. dags dato.

Extra Leker er en lokal bedrift som startet i Ikeahuset på Forus for 30 år siden.

Extra lekers mål har vært å selge leker til lavpris, dette innebærer innkjøp av store volum til salg til lav pris. Extra Leker har i dag 20 butikker pluss nettbutikk og omsetter for bto. ca. 400,- mill. pluss import selskap som selger for ca. 118,- mill. bto.

Extra Lekers virksomhet pr. dags dato:

1. Extra lekers butikk ligger i Ikeahuset med 15 ansatte.
2. Extra lekers netthandel ligger i Prinsensvei på Forus 10 ansatte.
3. Extra lekers regnskapsavdeling ligger i Prinsensvei på Forus, 5 ansatte.
4. Extra Lekers administrasjon Forus, Bergen og Oslo 4 ansatte.
5. Importselskapet med distribusjon ligger i Larvik , 10 ansatte.

Sekundære arbeidsplasser innen transport/logistikk kommer i tillegg.

Gjennom 20 år har Extra Leker ønsket å utvide sin virksomhet på Forus, da gjennom utvidet vareutvalg som plasskrevende varer og spesialvarer rettet til institusjoner m.m. Denne type handel er ikke bærekraftig i sentrum eller bydelssentra.

Ved å følge utviklingen i handel er ekspansjon viktig for å bli mer konkurransedyktige, da kunder nå i denne digitale tidsalder setter større krav til butikker. Ikke minst gir et utvidet vareutvalg like konkurransevilkår som vår konkurrent har fått på urett vis, på egen tomt.

Men klare rammer og forutsigbarhet for handelsnæringen på Forus har ikke vært til stede.

Politikken som har vært ført i regionen har ført til at Extra Leker har spredt sin virksomhet til ulike byer og kommuner. Dette er dyrt og ineffektivt for en bedrift som ønsker å utvikle et handelskonsept som følger tiden. Signalene detaljhandel får fra denne digitale tiden vi er inne i er noe handelsnæringen merker. Extra Leker ser denne endringen tydelig. Extra Leker ønsker å ta del i denne utviklingen ved å bli landsdekkende med netthandel hvor Forus er basen. Ved å tilby kunder stort vareutvalg til rimelige priser. Enn så lenge er detaljhandel et viktig område for Extra Leker, men framtiden kan skape mindre butikker med "pickup point" hvor større del av vareutvalget er via netthandel.

Ved å slå sammen Extra Lekers virksomheter til Forus hadde jeg et ønske om at Extra Leker Forus kunne bli en konkurranse dyktig bedrift og positivt tilskudd til næringslivet i regionen og landet.

Situasjonen for Extra Leker har nylig endret seg slik at Ikea ikke ønsker å benytte tomten (Solasplitten) som er blitt regulert til handel for dem. Av den grunn ønsker Ikea å benytte Extra Lekers butikk lokale på Forus selv, Extra Leker har fått oppsigels, og har nå ut året 2018 til å finne ny lokalitet. Kontraktens varighet var opprinnelig lenger, men med gjensidig oppsigelse. Det har vært arbeidet mer enn 15 år med alternativer, noe også Ikea har bistått med, men uten det har ført fram. Først og fremst pga. restriksjoner.

I Extra Lekers tilfelle har Toys r Us fått fortrinn ved å få etablere seg på egen tomt i Stokkamyurveien. PetXL har fått etablere seg i et lokale ved Tvedtsenteret som Extra Leker tidligere har søkt på, og fått nei. Siste forsøk var samarbeid med Base Property på en tomt ved Solaplitten. Det finnes flere eksempler på avslag for Extra Leker på Forus.

Jeg har vært i god tro at IKDP skulle bli Extra Lekers siste kort for å bestå som en lokal grunderbedrift på Forus. Men for Extra Leker på

Forus og fremtidens handel iht. IKDP ser det ikke lyst ut, ei heller annen handelsnæring som ønsker å følge forandringene i markedet.

Eneste mulighet på kort sikt for Extra Lekers butikk på Forus er dispensasjon i lokaler som nå står ledige. Da er det verdt å merke seg at butikken/bedriften har vært på Forus i 30 år. Dispensasjonen vil ikke gi utslag av mer trafikk eller endret handelsmønster.

Kunder ønsker Extra Leker, alternativet er monopol til Toys r Us. På kort sikt for å unngå et slikt monopol kan midlertidig bruksendring kan også være en mulighet fram til IKDP er fullført.

For å løse handelsutfordringene på Forus i IKDP savner jeg en plan for kombinasjonsvirksomheter med handel, internett og lager. Alternativt en handelspark for volumhandel, da et område som inkluderer andre enn kun "plasskrevende varer". Slike handelsparker / "big box" konsepter kan ses i flere byer. Alternativet på Forus vil bli en framtid som fortid med "korridorpolitikk" for handelsnæringen.

Handelsnæringen har også rett til forutsigbare og bærekraftige rammer til utvikling. Handelsnæringen har også en rett til å være en del av næringslivet som regionen skal satse på fram til 2040.

Tiden begynner å renne ut for Extra Lekers butikk på Forus. Håper denne innsigelsen kan gi hjelp, støtte og forståelse for denne lange kamp for å finne nytt lokale for butikken i Ikeahuset. Situasjonen kan bli slik at Extra Leker som konsern må velge annet sted enn Forus. Dette er beklagelig, men butikken på Forus er "mor" i virksomheten.

Med vennlig hilsen.

Extra Leker AS --- 1988-2018, 30 år på Forus.

Erik O.Samuelsen